

بررسی آثار میانجی‌گری فرصت‌های رشد بر رابطه بین اجتناب مالیاتی و ارزش بازار شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

محمد حسین هوشیارزاده^۱، فاطمه داروغه حضرتی^۲، امید سمیعی^۳، حامد فلامرزی^۴

۱- کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد شیراز

۲- استادیار گروه حسابداری، واحد داریون، دانشگاه آزاد اسلامی، داریون، ایران

۳- دکتری حسابداری، گروه حسابداری دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب

۴- دکتری حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سیرجان

چکیده

درآمدهای مالیاتی، یکی از مهم‌ترین منابع تأمین مالی دولت‌ها در اقتصاد بسیاری از کشورهای جهان به شمار رفته و به عنوان یک ابزار مؤثر جهت سیاست‌گذاری‌های مالی محسوب می‌شود. میزان رشد سود یک شرکت از مهمترین معیارهای ارزیابی شرکتها توسط استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی جهت سرمایه‌گذاری می‌باشد. سودهای گزارش شده شرکت، مربوط به گذشته می‌باشند ولی با مطالعه آنها می‌توان نحوه فعالیت‌های شرکت و میزان موفقیت آن را در آینده ارزیابی نمود. سرمایه‌گذاران می‌توانند با مطالعه اطلاعات گذشته حدس بزنند که در آینده وضعیت شرکت چگونه خواهد بود. البته این تنها یک حدس و پیش بینی است و شاید وضعیت در آینده متفاوت با آنچه را که حدس زده اند باشد. بهرحال وجود اطلاعات مربوط درباره آینده بسیار با اهمیت است و این اطلاعات مربوط را بیشتر و بهتر از همه مدیریت می‌تواند در اختیار استفاده‌کنندگان و سرمایه‌گذاران قرار دهد. استفاده به موقع و منطقی از فرصتهای سرمایه‌گذاری واحدهای تجاری تأثیر بسزایی در ایجاد رشد سود شرکت دارد.

هدف این پژوهش، بررسی رابطه اجتناب مالیاتی فرصت‌های رشد و ارزش بازار شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. نمونه آماری پژوهش شامل ۹۱ شرکت فعال در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۴ است. برای اندازه‌گیری متغیر اجتناب مالیاتی از دو شاخص نرخ مؤثر مالیاتی و تفاوت دفتری مالیات استفاده شده است. در راستای تحقق هدف‌های پژوهش، نه فرضیه تدوین شده است. برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از روش‌های آماری تحلیل همبستگی و مدل‌بندی معادلات ساختاری با بکارگیری نرم‌افزارهای آماری SPSS نسخه ۱۹ و PLS استفاده شده است. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل‌های آماری پژوهش نشان داد که بین اجتناب مالیاتی و ارزش شرکت‌ها رابطه منفی و معناداری وجود دارد. همچنین، نتایج پژوهش حاکی از آن است که فرصت‌های رشد شرکت‌ها بر رابطه بین اجتناب مالیاتی و ارزش شرکت‌ها نقش واسطه ایفا می‌کنند.

واژگان کلیدی: نرخ مؤثر مالیاتی، تفاوت دفتری مالیات، فرصت‌های رشد، ارزش شرکت